

OPONENTNÍ POSUDEK DIZERTAČNÍ PRÁCE

Autor: Ing. Iveta Oborilová

Název dizertační práce: „Řízení rizik v dopravních podnicích v návaznosti na Dopravní politiku ČR“ Školitel: prof. Ing. Vlastimil Melichar, CSc.

Oponent: Doc. Ing. Zdeněk Říha, Ph.D.

Předložená dizertační práce si klade za cíl „vytvořit model podporující vyhledávání a posuzování rizikových faktorů vyplývajících pro podniky silniční nákladní dopravy z Dopravní politiky ČR“ (str. 16). Je otázkou, zda tento cíl není v rozporu s názvem práce, ve kterém se mluví o řízení rizik v dopravních podnicích. „Vyhledávání a posuzování rizik“ považuji za odlišnou kategorii od pojmu „řízení rizik“. Přehled rizik, plynoucích z dopravní politiky ČR (přesněji bychom měli mluvit o dopravní politice EU, naše politika opatření, která se následně stávají rizikem, pouze přejímá), je uveden na straně 70. Tento přehled ukazuje, že politika stále více vstupuje do podnikání nejen v sektoru dopravy (v dopravě je celý problém umocněn environmentálními riziky).

Autorka zkoumá téma z mnoha pohledů, nicméně za stěžejní část práce považuji řízené rozhovory s manažery dopravních firem. V současné době právě názory z podniků, na něž dopravní politika bude dopadat, velmi chybí.

Ve svém posudku se dále vyjadřuji k těmto bodům:

a) k aktuálnosti daného tématu

Delší dobu platí, že dopravní politika jak Evropské unie, tak České republiky, ovlivňuje podnikatelské prostředí nejen v dopravě stále ve větší míře. Tento trend bude v budoucnu zesilovat a proto téma považuji za vysoce aktuální. Podniky zejména silniční nákladní dopravy se ve svém řízení soustředí z většiny na provozní záležitosti související s jejich ekonomickou situací a je otázka, jak je dopravní politika s těmito problémy nápomocná.

b) ke zvoleným metodám zpracování

Zvolené metody zpracování, zejména strukturované rozhovory s manažery firem, považuji za správné.

c) zda práce splnila sledovaný cíl

Autorka jako hlavní výsledek práce uvádí „Model pro vymezení a hodnocení rizikových faktorů v podnicích zabývajících se silniční nákladní dopravou“ na straně 174. S tím souvisí ovšem fakt, že speciálně dopravní podniky řeší zejména operativní záležitosti a je otázkou, zda by ve svém managementu našly prostor pro systematické využití tohoto modelu.

d) k výsledkům disertační práce s uvedením, zda a jaké nové poznatky přinesla

Spíše než o zcela nové poznatky se jedná o velmi zajímavý a potřebný vhled do uvažování managementu českých dopravních podniků. Vlastní „Model pro vymezení a hodnocení

rizikových faktorů v podnicích zabývajících se silniční nákladní dopravou“ je nepochybně nový, nicméně nelze v tuto chvíli jednoznačně říct, že bude pro dopravní podniky využitelný.

e) k významu pro praxi nebo rozvoj vědy

Autorka si zvolila velmi zajímavou oblast a domnívám se, že by bylo velmi potřebné, aby se v takto tematicky zaměřených pracích dále pokračovalo a poznatky z akademické a soukromé podnikové sféry se vzájemně doplňovaly. Domnívám se, že další práce tohoto typu budou vyžadovat užší zaměření.

f) k rozsahu a kvalitě publikovaných prací, vztahujících se k tématu disertační práce

Autorka uvádí v práci 15 publikací, což považuji za dostatečné, nicméně v databázi SCOPUS jsem našel publikaci pouze jednu. Ponechávám na zvážení Komise pro obhajobu disertační práce, zda je toto na dostačující úrovni.

g) zda disertační práce splňuje podmínky tvůrčí vědecké práce pro udělení titulu Ph.D. a zda ji doporučujete k obhajobě.

Pokud jde o disertační práci, považuji ji za zdařilou a především velmi potřebnou v době, kdy se budou zejména v oblasti silniční nákladní dopravy zvyšovat nároky na dopravní podniky.

Po obhajobě a zodpovězení čtyř níže uvedených otázek navrhuji udělit Ing. Ivetě Oborilové titul Ph.D.

Otázky:

1. Jak se díváte na to, že (tab. 6, str. 70) uvedené faktory, vycházející z dopravní politiky, jsou zároveň riziky a hrozbami pro dopravní podniky?
2. Práce je dle názvu zaměřena na rizika plynoucí z dopravní politiky ČR. Proč jsou tedy v práci řešeny konkurenční faktory (tab. 7, str. 72), které by z definice neměly mít s politikou žádnou spojitost?
3. Je jednou z cest, jak eliminovat rizika plynoucí z dopravních politik, eliminovat dopravní politiku?
4. Považuji za vhodné, aby autorka v rámci rozpravy u obhajoby své disertační práce uvedla názorný příklad využití modelu ze strany 174 v dopravním podniku – pro toto navrhuji oblast ekologické problematiky, např. využití alternativních paliv. S jakým zatížením (časovým, finančním) managementu dopravního podniku by to bylo spojeno?

V Děčíně 9.3.2021

Doc. Ing. Zdeněk Říha, Ph.D.